

NAŠ POGOVOR O DELEGATSKEM DELOVANJU • NAŠ POGOVOR O DELEGATSKEM DELOVANJU • NAŠ

STORITI JE TREBA VEČ

V programu dela občinske organizacije SZDL in njenih organov do leta 1980 beremo, da je v letošnjem letu — poleg uresničevanja zakona o združenem delu — najpomembnejša naloga temeljita priprava na delegatske volitve, ki bodo spomladi v prihodnjem letu. Tako zgoden začetek aktivnosti na tem področju je potreben zaradi skrbne analize prvega delegatskega mandata, da se z rezultati in izkušnjami obogatimo in predvsem da morebitnih napak ali slabosti ne ponavljamo. Ocena delovanja delegatskega sistema v družbenopolitični skup-

nosti je ob vzpostavitvi koordinacijskih odborov za volitve in z začetkom evidentiranja možnih delegatov v sedanji prvi fazi temeljna naloga, ki že poteka.

Razumljivo, da se v to aktivnost vključuje tudi Naša skupnost in eden konkretnih prispevkov je tudi današnji pogovor s predsednikom zbora združenega dela skupščine Ljubljana-Polje Ljubom Zabukovcem.

Vemo, da so delegatski odnosi kljub temu, da so šele v svojem začetnem oblikovanju, nova družbena kvaliteta, ki ji zdaj morda še ne vidimo njene močne vrednosti v dialektiki družbenega razvoja — pa vendar vrednost, ki je delovne ljudi bolj kot katerakoli doslej vključila v neposredno upravljanje. Ker pa je sedanje intenzivno analiziranje delegatskih odnosov usmerjeno v to, da natančneje in skrbneje pogledamo nekatere slabosti, jim ugotovimo vzroke in načine za odstranitev, bodo tudi vprašanja morda bolj »črna« kot sicer, pa vendar s čistim in poštenim namenom. Najprej želimo, da opozorite na probleme, o katerih bi bilo treba v tej aktivnosti še posebej spregovoriti.

— Predvsem želim s svojimi izkušnjami in spoznanji pomagati pri ocenjevanju delegatskega delovanja ter opozoriti na slabosti, ki bi jih bilo s skupnimi prizadevanji moč odstraniti, da jih ne bi več ponavljali.

Sedanje intenzivno analiziranje delegatskega delovanja štejemo že za drugo fazo, za prvo pa ono, ki smo jo opravili po dobrem letu življenja in dela delegatske skupščine z obiski in razgovori v temeljnih delegacijah in konferencah. Takrat je bilo npr. veliko pripomb na gradivo za seje zborov, da je preobširno, prepolno nerazumljivih izrazov, da ni v celoti tiskano in podobno. To je tedaj pokazala tudi anketa. Drugi kritični problem je bila nepovezanost temeljnih delegacij s samoupravnim in družbenopolitičnim življenjem v kolektivu in tretji neuspeljaneje delegatov za delo ter pomanjkanje strokovne pomoči. Zato menim, da je treba najprej pogledati,

kako je z uresničevanjem sklepov, ki so bili tedaj sprejeti v delovnih organizacijah in tudi v skupščini. Imam občutek, da so sklepi ostali neuresničeni. Zato pa se moramo tudi delegati vprašati, ali smo dovolj prizadevni, ali smo tudi sami poskušali kaj storiti, ali pa nam je na tihem vseč, da nas pustijo na miru, da se lahko izgovarjamo na gradivo in podobno. Kaj je storil sindikat v delovni organizaciji za delo temeljne delegacije, kaj so storile druge družbenopolitične organizacije? Mislim, da vse premalo. Zato vsa aktivnost delegacij — to velja predvsem za zbor združenega dela — v velikih primerih sloni na predsedniku temeljne delegacije in predsedniku konference delegacij, in če on zaspi, bo vse spalo in so primeri, da nekaterih delegatov že dolgo ni na seje zborov.

Zelo pomembno področje pa je tudi kadrovske vprašanje in predvsem kriteriji ob evidentiranju. Treba je kritično ugotoviti, ali je sestav delegacij primeren, ali morda prav pri temeljnih delegacijah ni bil presterog ali pa je bil premalo strog — skratka ali smo volili ljudi, ki so bili najbolj pripravljeni odgovorno opravljati zadolžitev upravljalca ključnih zadev v družbenih skupnostih.

Ali ta problem povežete z nekoliko manjšo aktivnostjo zbora združenega dela od preostalih dveh zborov?

— Ne morem reči, da zbor združenega dela ni aktiven, rečem pa, da je pri nekaterih problemih, predvsem onih, ki se tičejo gospodarstva in financiranja raznih dejavnosti premalo aktiven. Zato bo nekaj treba storiti. Ali spremeniti kriterije ali delegate obvezno in sistematično

usposobiti in drugo obvezno dobro informirati, še zlasti o gospodarjenju v njegovi delovni organizaciji. Delegacije bi morale prihajati z jasnimi stališči, se zanje zavzemati na zborih in se nato v svojih delovnih organizacijah tako tudi ravnati. Na primer: glede varstva okolja v skupščini sprejmemo mere, v tovarni pa se obnašamo, kot bi nas to ne zadevalo.

So delavci v delovnih kolektivih z manj kot 30 zaposlenimi, kjer vsi predstavljajo delegacijo, v boljšem položaju kot delavci v velikih kolektivih?

Ljubo Zabukovec

— Delegacije z manj kot 30 zaposlenimi bi bile lahko v delegatskem delovanju najbolj vzorne, prav zaradi informiranosti, sklicevanja zborov in podobno. Vendar ni tako — poruši se pri združevanju v konferenco. Še posebno pa je problematično delegatsko vključevanje delavcev iz raznih predstavništev, skladišč, prodajaln — skratka tam kjer je zaposlenih le po nekaj delavcev in je njihov sedež (TOZD) v drugi občini. Njihov interes za odločanje na ravni

občine je neznaten, razen če tu stanujejo; v tem primeru pa bi se morali oni povezovati kot krajanji — torej v zboru krajevnih skupnosti. Zato je moje mnenje, da bi se morali delavci, kjer jih je zaposlenih manj kot 10, povezovati v svojem matičnem podjetju in tam, kjer stanujejo v zbor KS.

Kako pa naj bi komentirali npr. to, da Kolinska že na devet sej zapored ni poslala delegata, da pa smo v Dnevniku brali hvalo, kako v tem kolektivu skrbijo za rekreacijo delavcev?

— Že samo vprašanje je dovolj zgovorno, vendar naj ga še malo osvetlim. V vseh delovnih organizacijah imajo komisije za šport in rekreacijo in sindikat se na tem poročju veliko angažira. Za delegatsko delovanje, za razvoj samoupravnih odnosov ni ne komisij ne odborov in ne profesionalcev. In vendar je odgovornejše področje — pa manj popularno? Tudi ni materialno stimulirano, kot je to v športu. Primer Kolinske na žalost ni osamljen, vprašamo pa se, kje so družbenopolitične organizacije, kje so samoupravni organi in kako naj tu stečejo priprave na nove volitve.

Koga predlagate, da bi bil prihodnji sogovornik Naše skupnosti o delegatskem delovanju in katero naj bo osrednje vprašanje?

— Sedanja poglobljena analiza o delegatskem delovanju mora zajeti tudi delo mestne in republiške skupščine. Kakšno je delegatsko napajanje njihovih skupščin, kakšna je povezava delegatov z bazo, kako »prežvečiti« kilogram gradiva, kje iskati pomoč ipd. O delu skupin delegatov je resnično cela vrsta vprašanj, ki kličejo po nujni ureditvi. Zato za prihodnji pogovor predlagam predsednika zbora združenega dela skupščine mesta Ljubljana.

SLAVKO GERLICA

UDELEŽBA NA SEJAH ZBORA ZDRUŽENEGA DELA V ČASU OD SEPTEMBRA 1976 DO APRILA 1977

Konferenca delegacij	Štev. del. del. mest	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
I. Saturnus	2	2	2	2	2	2	2	2	2
II. Indos	1	0	1	1	1	1	1	1	1
III. Kolinska	1	0	0	0	0	0	0	0	0
IV. Žito	1	0	0	0	0	0	1	1	1
V. Yulon	1	1	1	0	1	1	1	1	1
VI. Velana	1	1	0	0	0	0	1	1	0
VII. Toplarna	1	0	0	1	1	1	0	1	0
VIII. Papirnica Vevče	1	1	1	1	1	1	1	1	1
IX. Emona MIZ	1	1	1	1	1	1	1	0	1
X. Emona Moč. kr.	1	1	1	0	0	0	0	0	1
XI. ŽZTP — prom. sekc.	2	1	0	1	1	1	2	1	1
XII. ZG — gradb. podj.	1	1	1	1	1	1	1	1	0
XIII. SAP	2	2	0	2	2	2	2	2	1
XIV. Intereuropa	1	1	1	1	0	1	1	0	1
XV. Gradis	1	1	1	1	1	1	0	1	1
XVI. Gradis	1	1	1	1	1	0	1	1	1
XVII. Slovenija ceste	1	1	1	0	1	1	1	1	0
XVIII. Obnova	1	1	1	1	0	1	1	0	1
XIX. Izolirka	1	1	1	1	0	0	1	1	0
XX. ONA-ON Jugotekstil	1	0	0	0	0	0	0	0	0
XXI. Petrol	1	1	1	1	0	1	1	1	1
XXII. Emona TV	1	0	0	1	1	0	1	1	1
XXIII. Metalka	1	1	1	1	0	0	0	0	0
XXIV. Staninvest	1	0	0	0	0	0	0	0	0
XXV. OŠ Kette-Mum	1	1	1	1	1	1	1	1	1
XXVI. OŠ Polje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
XXVII. Klin. bol. psih.	1	1	1	1	1	0	1	1	1
XXVIII. ZD Moste	1	1	0	1	1	1	1	1	1
XXIX. Sob	1	1	1	0	1	1	1	1	1
Kmetje	2	0	0	0	2	1	1	0	0
Obrtniki	1	1	1	1	1	0	1	0	1
SKUPAJ	35	25	21	23	24	21	28	23	25

Nekatere konference delegacij ne pošiljajo delegatov na seje skupščine, nekatere zelo neredno. Pa vendar imajo vsi enake dolžnosti in obveznosti, ki so jih sprejeli z izvolitvijo. Res je, da so sestavljene konference, kot ONA-ON, Staninvest, Metalka in še nekatere, v nekoliko težjem položaju, vendar to ne bi smelo biti vzrok za stanje. Kaj pa je bilo z Žitom, kaj je s Kolinsko, Močnimi krmil? Zakaj se lahko sej redno udeležujejo iz Saturnusa, Indosa, Julona, Emona-MIZ in še drugih?

KRAJEVNE SKUPNOSTI POD DROBNOGLED

Pred časom smo dobili v roke analizo statuta krajevnih skupnosti, ki je bila podlaga kasnejši resoluciji in priporočilom skupščine SRS v letu 1975 ter zadnja obravnava pred zbori iste skupščine v februarju 1977, kar vse nas zavezuje, da napravimo do jeseni podrobno analizo delovanja svoje krajevne skupnosti za čas od aprila 1974 do danes.

Gradivo, ki je rezultat podrobnega snemanja v republiki in primerjave s krajevnimi skupnostmi v Jugoslaviji, nam daje podlago, da lahko zelo kvalitetno pregledamo, kako smo se v tem času organizirali, kaj je korak naprej v življenju krajevne skupnosti, s kom smo se in s kom se še moramo povezati ter ne nazadnje kritično ocenimo vse, kar je naše delo zaviralo, oziroma smo sami bili premalo aktivni. Dogaja se, da sicer na papirju vse lepo in prav napišemo ali celo prepisemo, to publiciramo, objavimo na raznih sejah v KS, v konkretno življenje pa tega ne uvajamo niti se dejanska preobrazba krajevne samouprave ne premakne naprej.

Ko pregledujemo in pisno poročamo o delu delegacij KS (temeljne, splošne za SIS in posebne za stanovanjsko samoupravo), je prav, da istočasno krajevna konferenca SZDL, OO ZK in svet krajevne skupnosti analizirajo delo krajevne skupnosti. Ugotovitve nam bodo izredno važne in prepotrebne material za izdelavo sprememb in dopolnitev statuta krajevne skupnosti.

Ta se bo moral spremeniti tudi zaradi naslednjih dogajanj v omenjenem času vse do danes:

— novi zakonski predpisi, ki so bili sprejeti po ustavi SRS, pa še niso bili upoštevani pri oblikovanju posameznih določb statuta KS (zakoni s področja družbenih dejavnosti, zakon o izobraževanju skupnosti, socialnem skrbstvu, zdravstvenem varstvu, družbenem varstvu otrok itd.);

— zakon o združenem delu in novi ekonomski odnosi, ki jih zakon narekuje. Zato bo treba na novo oblikovati določbe o materialnih osnovah za uresničevanje skupnih potreb in opravljanje nalog krajevne skupnosti. Sam zakon o združenem delu pogojuje dopolnitev celotnega poglavja o samoupravljanju v KS ker bo treba obdelati vse oblike odločanja;

— sedanja praksa je pokazala tudi nekatere slabosti pri oblikovanju in obravnavanju zbora delovnih ljudi in občanov, ko bo potrebno le-te razdeliti na posamezna območja, ulice in na interesne zore. Zbor delegatov bo oblikovati tako, da bodo zastopani vsi interesi, skratka zore delovnih ljudi in občanov ter organe približati vsakemu krajanu KS;

— zakon o ljudski obrambi in drugi predpisi s tega področja narekujejo spremembe določb, ki govorijo o nalogah in organih s področja ljudske obrambe, družbene samozaščite, civilne zaščite, narodne zaščite, teritorialne obrambe: skratka povsem konkretno se bomo morali organizirati;

— spremenjeni so člani o poravnalnem svetu, spremembo pogojuje novi zakon o samoupravnih sodiščih;

— ob oblikovanju sprememb se pojavlja še vrsta odprtih vprašanj, na katera bodo dali odgovore novi zakoni, ki bodo sprejeti zaradi zakona o združenem delu, delno pa jih bomo reševali ob praksi, ob našem konkretnem življenju v krajevni skupnosti.

— delegacijam bo določiti precej drugačen krog dela ter delegate zadolžiti za konkretna opravila v KS. Ne bodo smeli biti odrezani od baze, tj. delovati »fleksibilno« samo kot delegati. Imeli bomo temeljno, splošno in posebno delegacijo.

Ni pa še zakona in nič se ne premakne pri občinskem statutu, pa ni mogoče vse predvidevati, čeprav vemo, da do sprememb mora priti. Enako vemo, da moramo naše življenje urejati delegatsko in od tega načela ne smemo odstopiti. Dosledno se moramo bojevati za fleksibilni mandat, da torej poti nazaj ni kljub kritikam sedanje delegatskega razmerja.

Ob koncu naj ponovno zapišemo opozorilo, da ne pozabimo analizirati naših odnosov s temeljnimi organizacijami združenega dela, drugimi delovnimi skupnostmi in v statutu dosledno izpeljimo medsebojno delegiranje, načrtovanje razvoja KS in TOZD in te obvezne relacije zapišemo v statute TOZD oz. OZD kakor tudi v statute osnovnih šol, vzgojnovarstvenih zavodov itd. Ob tem zadnjem delu oziroma pripravah moramo seveda pritegniti družbenopolitične organizacije TOZD in drugih.

LEOPOLD KOS

Ljubljana — Moste, Pokopališka 5

proizvaja olja za kovinsko industrijo ter pomožna sredstva za gradbeništvo

TEKMOVANJE CIVILNE ZAŠČITE IN EKIP RK

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo in republiški odbor Rdečega kriza sta razpisala VII. republiško tekmovanje ekip prve medicinske pomoči, civilne zaščite in RK 11. junija v Celju. Da bi dobili najboljšo ekipo v občini za nastop na tem tekmovanju, je bilo izvedeno občinsko tekmovanje, ki je bilo vključeno v občinski program prireditve ob praznovanju 85-letnice rojstva tovariša Tita, 40-letnice njegovega prihoda na čelo partije in 40-letnice ustanovitve KPS. Tekmovanja se je udeležilo 12 ekip prve medicinske pomoči iz krajevnih skupnosti in 13 ekip iz delovnih organizacij, zunaj konkurence pa je tekmovalo tudi 8 mladih članov Rdečega kriza iz šol. Člani vseh ekip so v pripravilnem delu opravili 12 ur dopolnilnega pouka po posebej pripravljenem programu.

Tekmovanje je pokazalo, da so ekipe zlasti v delovnih organizacijah dobro pripravljene, da pa ekipe v krajevnih skupnostih delujejo premalo homogeno. Ostaja tudi odprto vprašanje kako privabiti več obiskovalcev. Pravico sodelovanja na republiškem tekmovanju si je pridobila ekipa civilne zaščite iz Emona — Mesna industrija Zalog, ki je pokazala največ znanja.